

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

EFTERSLÆGTSELSKABETS SKOLE

FOR

SKOLEAARET 1886—1887.

VED

C. BRIX.

KJØBENHAVN.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER).

1887.

Tale

i

Selskabet for Efterslægten

paa dets Stiftelsesdag d. 4. Marts 1887

af

Edvard Blaumüller.

Ærede Forsamling!

I blandt de Lignelser, der findes i vor hellige Skrift, er der en enkelt, der foruden den Anvendelse, der ligger nærmest, ogsaa har en anden, paa hvilken jeg kunde ønske at gjøre opmærksom i Aften, da det ærefulde Hverv er bleven mig overdraget at holde Festtalen i Anledning af Aarsdagen for Efterslægtselskabets Stiftelse. Det er Lignelsen om de betroede Talenter. De ville erindre dens Indhold i store Træk. Herren fortæller om en Mand, som drager uden Lands, og som forinden sin Afrejse kalder sine Tjenere og overdrager dem sit Gods, idet han fordeler det i Summer af forskjellig Størrelse paa de forskjellige Hænder, saaledes at en af Tjenerne modtager fem Talenter, en anden to, en tredie et. De arbejder saa eller undlader at arbejde med disse Midler, de handler, sælger, kjøbslaar eller graver Talentet ned i Jorden, indtil Herren en skjøn Dag vender tilbage. Denne Dag er Regnskabets. De «gaar frem», Mand for Mand, enhver skal svare for sig; og det viser sig da, at den, der fik de fem Talenter, har vundet et lige saa stort Beløb, paa samme Maade den, der fik de to, og Herren, Husbonden, tager imod dem med Ros og Opmuntring: «Du gode og tro Tjener, du har været tro i

det smaa, jeg vil sætte dig over noget større.» Men saa kommer Raden til den sidste; han har forsømt at gjøre sin Pligt, det er ham, der grov sit Talent i Jorden. Han faar ogsaa en Velkomst derefter: «Du onde og lade Tjener! Og Husbonden lader hans Talent tage fra ham og give til den, som har de ti, med den ved første Øjekast mærkelige Begrundelse: «Hvo, som har, ham skal gives, og han skal have i Overflow, men hvo, som ikke har, ham skal endog fratas det, han har.» Derpaa giver han Befaling til at kaste Tjeneren selv ud i det yderste Mørke. Vi kunne naturligvis ikke overse eller glemme, at der i denne Parabel handles om Ting, der ligger himmelhøjt over Børneskolens Niveau, bogstavelig talt, himmelhøjt, og dog tror jeg at have Ret, naar jeg paa staar, at levende, fuldt bygget i Virkelighedens Lys, som vi finde den, vender den i det mindste med den ene Gavl ud imod Skolens Terrain. Det er nemlig ikke blot for sine Elskere og Arbejdere, at Skolen repræsenterer et Rige for sig, paa hvis udstrakte Felter Talentet finder fuldt op af Plads for en Virksomhed i forskjellige Retninger, ogsaa fra et uafhængigt Standpunkt betragtet vil den vise sig i Besiddelse af tilstrækkelig Selvstændighed og indre Afsluttethed til at kunne opfattes paa denne Maade. Som Følge deraf ville ogsaa de almindelige Love for Aandslivet i det hele — Aandslivet har taget i sin Evighedsform og med sit Evighedsindhold, som Guds Rige — vise sig igennem en hel Række Afspejlinger at gjælde ogsaa for Skolens Vilkaar for Arbejde og Udbytte. Og idet vi derfor søger at tage Synspunktet fra den omtalte Parabel, ville vi, som jeg tror, med Lethed kunne gjøre Rede for Skolens Forudsætninger, Opgave og endelige Maal.

Det, som strax springer i Øjnene som Skolens Forudsætning, er Talentet. Jeg tænker her ikke paa Lærernes Talent, skjøndt jeg ganske vist mener, at næppe

nogen anden Virksomhed i højere Grad tiltrænger Talentet end Lærerens. Blandt de ejendommelige Talenter, der ikke kunne undværes paa Kathedret, er den aandelige Friskhed, Sindets Ungdom ved Siden af og i Forbindelse med den aandelige Myndighed de vigtigste. Men naar Talentet nævnes som Skolens Forudsætning, saa maa der tænkes paa Disciplene og deres Talenter, eftersom det er dem, der ville være at sammenligne med Tjenerne i Lignelsen. Her er der da to Ting at gjøre opmærksom paa: for det første, at deres Talenter ikke ere tilstede i samme Omfang, for det andet, at ingen er fuldstændig talentløs. Tjenerne havde ikke alle faaet lige meget, men der var til Gjengjeld ingen af dem, der var blottet for alt. Begge Dele gjælder det i lige høj Grad for Forældre og Lærere at fastholde. Hvad det første angaar, den forskjellige Fordeling af Begavelse, da har Skolen i Særdeleshed ikke nogen let Opgave at varetage. Til en vis Grad er den nødt til at skære, som man siger, over én Kam, det hænger sammen med Fordringen ikke blot til lovbunden Tugt og Orden, men ogsaa til Ensartethed paa Undervisningens Omraade; man maa give de samme Lektier for til alle Disciplene i den samme Klasse, og man maa gjennemføre de samme Principer ved Bedømmelsen. Disciplene gjøre tilmed selv for Bedømmelsens Vedkommende — og tildt paa en meget udvortes Maade — deres Krav gjældende, idet de opfatte enhver virkelig eller blot tilsyneladende Uensartethed som et Brud paa Retsfærdigheden fra Lærerens Side. Men det ensartede tør under ingen Omstændigheder gaa over til et Uniformerings System. Skolen tør ikke være uvidende om, at den har mange Hoveder langsmed Bordene, af hvilke i Virkeligheden ikke to kunne rumme det samme paa den samme Maade. Endskjøndt ganske vist Fagfordelingen altid vil bøde sit paa denne Ulighed, for saa vidt den vil give den enkelte Discipel Lejlighed til at tage Revanche i det ene Fag

for, hvad han paa Grund af svigtende Evner maa staa tilbage i det andet, saa bliver der altid Forskjel paa Duxen med de fem Talenter, Middelvejsmændene med de to og Fuxen med det ene Talent. Hvad det derfor er magtpaaliggende for Lærere og Opdragere at huske, er, at der gives en saadan Forskjel, og at der som Følge heraf paa alle Klassens Pladser kan findes gode og tro Tjenere, som Livets store Herre engang kan falde paa at sætte over noget større. Og endnu ét: der maa under ingen Omstændigheder gjøres noget Forsøg paa, gjennem Revselse eller Irettesættelse at drage den enkelte Discipel til Ansvar for, hvad han er absolut uskuldig i, den begrænsede Evne til at modtage Undervisningsstofset. Ingen lægger dog en ALEN til sin Væxt, endog han bekymrer sig derfor. Fordelingen af Talenterne er foretagen af ham, paa hvem vi intet have at klage, og ikke af de paagjældende, det er nødvendigt at anerkjende den som noget fast og givet og arbejde under Hensyn til den med et tilstrækkelig stort Forraad af Taalmodighed. I Forbindelse med denne Nuancering af Forskjellene staar saa den anden af mig fremhævede Sætning, at en absolut Talentløshed ikke existerer. Det kan maaske af og til ved en overfladisk Betragtning tage sig saadan ud, og der føres i Skolen og Hjemmene tids megen løs og uvederhæftig Tale i denne Retning, som Livet senere stiller i den grelleste Belysning. De véd, at det er et gammelt Spørgsmaal: Hvor bliver Duxene af? Man kunde undertiden spørge om, hvor hele Skolens Rangfordning med Hensyn til Begavelse eller Ikke-Begavelse bliver af. Det ensidige i Maalestokken bør her opfordre til Varsomhed. Jeg sér ikke rettere, end at Læreren baade maa sætte sig til Opgave at skride ind imod den Forfængelighed, den Ærgjærrighed, for hvilken allerede Klassen kan blive en Tunleplads saa god som nogen, og at det paa den anden Side er hans Pligt at hæve deres Selv-

følelse, som ere i Færd med at gaa til Grunde i Selvundervurdering. Man har Exempler nok paa, hvor dybe Rødder Mistilliden til sig selv kan slaa i et Barns Sind, hvorledes den, naar den ikke i Tide hæves, kan blive en ædende Sygdom, der angriber et Menneskes hele fremtidige Arbejde. Det gjælder baade at gaa ud fra og i Praxis anerkjende, at intet Barn staar udenfor Fordelingen af Evnerne, at ligesaa lidt man nogensinde gjennem en fortsat Deling af Enheden i Brøker med synkende Værdi naar til Nul, ligesaa lidt findes der paa Begavelsens Minimum noget Nulpunkt.

Det næste, der skal omtales, er selve Arbejdet. Man har i vore Dage en maaske tidligere ukjendt Ærbødighed for og Tro til dets Betydning. Der var en Tid, vore Bedsteforældres, hvor Talentet var alt, hvor den ypperste af vore Digtere i dette Aarhundrede proklamerede:

«Naturens muntre Søn er Lykken næst!
Hvorefter Nattens Grubler flittig grunder,
naar Solen slukkes i det blege Vest,
det finder han med Lethed ved et Under;
fast ubegribelig ham Lykken gaar
imøde, mens han sødt og sorgfrit blunder.
Og deri Lykken netop jo bestaar,
at den umiddelbart, ved skjulte KræFTER,
hen til sin elskte Gjenstand sikkert naar.»

Ganske ærlig: Vi tror ikke derpaa. Det er endda muligt, at man kan griben en Appelsin med hver Haand og faa den tredje i sin Turban, men det er ikke fra Orangens gyldne Frugt, vi tage Livet. Livet forlanger Brød, og for at faa Brød maa man pløje og harve, saa og høste, male og bage, saadanne er engang Livets Vilkaar — jeg kan tilføje ogsaa i Guds Rige. Det samme gjælder for Skolen. Thi Skolen er en Arbejdsplass. Den udelukker ikke Legen, den har sit frie

Kvarter — vi mindes derom ogsaa ved det prægtige Billede, der i Dag af en Del af Skolens ældre Elever er skjænket dens nuværende og tilkommende til trofast Opbevaring — men Legen er Frikvarteret og Arbejdet Timen. Der er saa meget mere Grund til at fremhæve dette, som Skolen er vor første Arbejdsplads, den, hvorpaas Indøvelsen af alt senere Arbejde foregaar. Hvem af os, ældre eller yngre, husker ikke den første Skoledag? Der sad en Dreng med et Par store nysgjærrige Øjne og saa sig forundret om blandt de vordende Kammerater i Klasserummet. Hvor alt dog var fremmed! Ikke noget, der mindedde om det Liv, han hidtil havde ført! Hidtil havde han haft Lov at beskjæftige sig, som han vilde, gaa og løbe, hvorhen han gad, blot det ikke var paa ligefrem forbudne Steder, med Hovedet fuldt af Leg, Bordet af Legetøj. Men saa begyndte ganske vist Arbejdsdriften at røre sig. Han fandt det stundom kjedeligt at lege. Og nu var Arbejdet begyndt. Der blev sat Kryds og Mærker i Bogen: derfra og dertil — alt det skulde gjennemgaas og læres. Hvordan skulde man dog i Alverden bære sig ad med det? Ja det er netop Sagen: Her ligger for en stor Del Skolens Betydning. Den skal lære os at arbejde, indøve Arbejdsmaden. Og man kan vist uden Overdrivelse sige, at de, som ikke lære at bestille noget paa Skolen, lære det vanskelig siden. Vi vende tilbage til Lignelsen. Da Herren tager imod den Tjener, der har forsømt sin Pligt, tiltaler han ham: Du onde og lade Tjener. Grunden til, at han intet havde at fremvise paa Regnskabsdagen, var udelukkende hans Dovenskab. Det kunde ikke nytte, om han vilde beraabe sig paa, at han var uden Talent, thi det forholdt sig ikke saaledes. Hans Dovenskab bar den hele Skyld. For Guds Riges Vedkommende vil det altsaa sige, at der gives dem, der engang forskydes fra deres Herres Glæde paa Grund af Ladhed. Thi Dovenskab er ondt — han

siger: du onde og lade Tjener — Dovenskab er Synd, vi kunne trøstig tilføje: i en af dens mest haardnakkede, mest indgroede Former. Der er ingen af os, der tager Skade af at lægge sig dette paa Hjærtet. Men lad mig særlig i Aften paaminde mine unge Venner derom. Jeg staar jo ikke som en fremmed iblandt Eder hverken i den ene eller anden Henseende. Jeg selv har ikke blot i Almindelighed arbejdet i Skolens Gjerning, saaledes at den har ejet næsten mere end min halve Sjæl, men jeg har ogsaa haft Elever iblandt dem, der for Aar tilbage fyldte Efterslægtens gamle Gaard. Tro mig, bag det meste af, hvad man siger om: Jeg kan ikke, ligger der, men hemmeligt, skjult ofte endogsaa for den, der taler saaledes, et: Jeg vil ikke. Og paa det bliver ingen glad. De dovne Drengere ere aldrig rigtig glade. De kunne more sig, men det er ikke det samme. At more sig, det er at tage sig en Rus og bagefter besinde sig saa uendelig ilde — at være glad, det er at være tryg og føle den underlige Klarhed i Sindet, der kun kan sammenlignes med det lyse, blaanende paa Himlen, hvor den er renest. Det er ikke altid morsomt at gjøre sit Arbejde, at lære sine Lektier, men det er dog den letteste Sag af Verden at være glad, medens man gjør det, ja den Tilfredsstillelse, der for os alle ligger og ene ligger i dette at gjøre sin Pligt, den fører ogsaa ud over de tørreste og vanskeligste Opgaver, der bliver os satte, og den naar sit Højdepunkt, efter at Arbejdet er endt. De, som ikke arbejde — læg vel Mærke til det! — de have heller aldrig fri. Det er Arbejdet, der frigjør, baade bogstavelig forstaaet, for saa vidt det giver Fritid og tillige saaledes, at det gjør fri for Bekymring, Frygt og ond Samvittighed. Endnu har der ikke været nogen Dreng, som, naar hans Navn blev nævnet under Examinationen, naar han «skulde op», har følt Glæde over sin Dovenskab. Og der er hele Flokke af Mennesker, der

siden i Livet have faaet Lejlighed til at angre, at de have forsømt ikke blot at drage Udbytte af de Evner, hvormed de kunde have arbejdet i deres Skoletid, men ogsaa at tilegne sig det Haandetag, den Arbejdsvanthed, som tidligt Arbejde ene giver.

Jeg har nævnt Regnskabsdagen. Naar vi tage den saaledes i løsreven, udvortes Forstand, kunde det jo ligge nær at tænke paa en Examen eller lignende. Det var jo en Slags Examen, hvortil Husbonden i Lignelsen kaldte sine Tjenere; de gik frem paa Rad til hans Bord for at prøves. Nu skal Examenens Betydning ikke underkjendes; de fleste herinde har vel imidlertid saa megen Respekt for den, saa at jeg ikke — hvad der ogsaa er fremmed for Lejligheden — behøver yderligere at indskærpe den. Men for Resten mener jeg, at den egenlige Regnskabsdag ligger ude i Livet. Der skal det prøves, hvad et Menneske har vundet gjennem Guds Gaver og sit eget Arbejde, hvorvidt han duer til at gaa ind til Livets Lykke og Glæde, eller han skal kastes ud i Mørket. Dette Mørke er ikke det yderste, men det kan være yderligt nok. Og i Henhold til Prøvens Udfald sætter Livet os enten til noget større som Belønning for Troskaben, eller tager al Ting fra os. Herrens Ord om, at den som har, ham skal gives og han skal have i Overflod, men den, som ikke har, ham skal endog fratages det, han har, udtrykker nemlig en af Livets alményldige Love. De, som ejer noget, af hvad Slags det end maatte være, de faar mere til; de, som besidde uden at have ø: eje, hvad der er givet dem, de skal miste denne Besiddelse. Thi kun, hvad man aandelig har tilegnet sig, hører til ens umistelige Ejendom, til det, ingen Magt atter kan tage. Saaledes vil Livet prøve os alle; ingen tør tro at kunne beholde løse Kundskaber tilfældige aandelige Besiddelser, de ville gaa tabt, uigjenkalderlig tabt, og siden Kundskab er Lys, Uvidenhed

Mørke, saa vil Tabet af dem medføre, at et Menneske kastes ud i Mørket. Men falder Prøven ud til bedste for Tjenerne, har Livet derude større Ting at sætte dem over, som besindes at have været tro i det smaa. Der ligger først det snævrere Samfund, hvori vi arbejder, med alle dets Formaal og Interesser; bag dette Fædrelandet, det elskede, tusindfold velsignede, der har Brug for alle sine Sønner; yderst ude endelig den store, fælles Menneskehed, hvis Idealer paa Kunstens, Videnskabens og Arbejdets Omraade ikke tør tabes af Syne af nogen enkelt Slægt af Mennesker. Og have vi sagt, at Arbejdet i det lidet, paa Skolens Grund, kan bringe den, der viser Troskab, sin Glæde, saa vil det større Arbejde ikke staa tilbage i denne Henseende; ogsaa det vil vide at give fuldt Vederlag for hver en Anstrængelse, der blev ydet for at gjøre Talenterne frugtbare.

Den sidste Prøve ligger paa selve Gudsrigets Grund. Der er et Arbejde, der tilhører en Verden, en usynlig, der ikke kan gribes med Hænder, men hvis Virkelighed derfor ikke er mindre; ogsaa for dette Arbejde søger Skolen at give sin Forberedelse, at fostre Tjenere, som ved, at de ikke skulle tjene Tiden, men Herren. Maatte dette Arbejde frem for alt lykkes; paa Troskaben deri beror Menneskers evige Glæde! Maatte det lykkes ogsaa for denne Skole, saa at det skal kunne siges til dens Åre, at den har fremstillet ikke alene gode og tro Tjenere for Samfundet, Fædrelandet og Menneskeheden, men ogsaa for det Rige, der gjemmer Vorherres Glæde — gode og tro Tjenere, som engang skulle faa Lov og Ros ikke for deres Talenter, men for den Troskab, hvormed de har anvendt dem i deres Gjerning. Dertil give han selv, vor store Herre og Husbonde, sin Velsignelse!

Efterslægtselskabets Direktion har i det forløbne Aar haft et smerteligt Tab, idet den ved Døden er blevet berøvet dens mangeaarige Medlem, Etatsraad Edv. Collin. Med aldrig svækket Interesse tog Etatsraad Collin sig af Selskabets Anliggender, og altid var han beredvillig til at yde dem sin Tid og sine Kræfter. Desværre har ogsaa Undervisningskommissionen prøvet i samme Tidsrum et lignende Tab, idet dens dygtige og nidkjære Medlem, Professor Adolph Steen, afgik ved Døden henimod Slutningen af forrige Aar. Vi ville altid med Takkemlighed erindre de to afdøde Hædersmænd og deres Virksomhed for Selskabet.

Skole-Efterretninger.

I Overensstemmelse med det af Ministeriet meddelte Schema afholdtes Skolens Examiner i 1886 paa de dertil bestemte Dage. Opgaverne til skriftlige Prøver vare følgende:

1. Afgangsexamen for Studerende.

a) fælles.

1. Udarbejdelse i Modersmalet (fri Opgave).

Den almindelige Værnepligts Betydning.

2. Udarbejdelse i Modersmalet (bunden Opgave).

Hvad giver Kristian den andens Regering særlig Betydning i Nordens Historie?

b) særlige for den sproglig-historiske Retning.

1. Fransk Stil.

Alle kjende den Periode af den franske Revolution, som man kalder Rædselsperioden. — Den Lov, der saa at sige blev Rædselsperiodens Grundlov, var Loven af 17. September 1793, den saakaldte Lov om de mistænkte: alle, der vare mistænkte for, hvad man kaldte «Ubørgerlighed», skulde ufortøvet arresteres. Fra dette Øjeblik af hørte Arrestationerne paa en Maade til Dagens Orden. Under disse Omstændigheder maatte Fængslerne snart ikke mere være tilstrækkelige. Der var mere end tredive saadanne under denne Frihedsåra; og man

vilde have behøvet endnu tre Gange saa mange, forat de fængslede der kunde have den nødvendige Plads. Klostre, Kaserner, private Huse, selv Paladser blevе forvandlede til Fængsler. — De, der boede i disse nyindrettede Fængsler, give et Billede, der ikke har noget synderlig skrækkeligt, af det Liv, som de førte der i de første Tider. Ved at offentliggjøre Loven om de mistænkte — siger en Forfatter i Dagbogen om sit Fængsel — sørgede man for at udsprede blandt Publikum, at de Personer, hvis Indespærring det offentlige Vel krævede, vilde blive behandlede med alle mulige Hensyn, og at deres Slægtninge og Venner frit vilde kunne besøge dem. De nød virkelig denne Frihed i de første Dage af deres Arrest, og enhver forsøgte, sikker paa at han ikke havde gjort sig skyldig i nogen lovstridig Handling, at glemme Tyranniet og Tyrannerne for at søge Fornøjelsen endog i Revolutionens Fængsler. Man spillede alle Slags Spil, musicerede og levede højt, saa vidt som det var muligt; enhver indrettede sig kort sagt saaledes, at der blev den mindst mulige Tid tilovers for ham til at tænke over den sorgelige Stilling, hvori han var bragt.

Tallene skrives helt ud og med Bogstaver. Grundlov — charte den saakaldte — dit, e. mistænkt — suspect. Ubøgerlighed — incivism. høre til — être à. give — faire. Arrest — détention. leve højt — faire bonne chère. bringe — réduire

2. Oversættelse fra Latin.

Multi inveniuntur, qui ignem inferant urbibus, qui ea, quae per aliquot aetates tuta fuerant, prosternant, qui aequum arcibus aggerem attollant et muros in miram altitudinem eductos arietibus et machinis quatiant; multi sunt, qui ante se agant agmina et tergis hostium instent et ad ultimum mare perfusi caede gentium veniant. Sed hi quoque, ut vincerent hostem antea ipsi cupiditate victi sunt: nemo illis venientibus restitit, sed ne ipsi

quidem ambitioni crudelitatis restiterant; tunc, cum agere alios visi sunt, ipsi agebantur. Agebat Alexandrum furiosum aliena vastandi studium et ad ignota mittebat; an tu putas sanum, qui a Graeciae primum cladibus, in qua eruditus est, incipit? qui, quod cuique optimum est, eripit, Spartam servire jubet, Athenas tacere? Non contentus tot civitatum strage, quas aut vicerat Philippus aut emerat, alias alio loco projicit et toto orbe arma circumfert; nec subsistit usquam lassa ejus crudelitas, immanium ferarum modo, quae plus, quam postulat fames, mordent. Jam in unum regnum multa regna conjecit; jam Graeci Persaeque eundem timent; jam etiam a Darei imperio liberae gentes jugum ejus accipiunt: it tamen ultra terrae finem, Oceanum temptat, ipsi naturae vim parat. Ne Gnaeo quidem Pompejo externa ac domesticā bella virtus aut ratio suadebat, sed insanus amor magnitudinis falsae; quid illum circa omnes orbis terrarum angulos traxit, nisi infinita cupido crescendi, cum sibi uni parum magnus videretur? Quid C. Caesarem in bella, sibi pariter ac rei publicae fatalia, immisit? nonne ambitio et immodica supra ceteros eminendi cupiditas? Unum ante se ferre non potuit, cum res publica supra se simul illum et Pompejum ferret. Quid? tu C. Marium, cum Jugurtham per Africæ deserta sequeretur, cum Teutonos Cimbrosque concideret, tot pericula putas appetisse virtutis jussu? Marius exercitus, Marium ambitione ducebat!

c) særlige for den mathematisk-naturvidenskabelige Retning.

1. Beregnings Opgave.

Et sexkantet Areal $MNPQRS$ paa 75 Td. Land deles af Diagonalen $MQ = 1200$ Alen i to lige store Stykker. Man ved desuden, at Siderne MN og MS ere

lige store, hver lig 860 Alen, at Diagonalerne MP og MR ere 1140 Alen hver, samt at $\angle MQP = \angle MQR = 69^\circ 20'$, men Trekantene MQP og MQR ere dog ikke kongruente. Hvor store ere Vinklerne MNQ og QMS ?

1 Td. Land = 14000 Kvadratalen.

2. Arithmetik.

1. En Differensrække paa x^p Led har til første Led $x^{p+1} - x^p + 1$ og Summen x^{2p+1} . Find Differensen og sidste Led.

Vis dernæst, hvorledes enhver Potens af et helt Tal med ulige Exponent kan udtrykkes ved en Sum af flere paa hinanden følgende ulige Tal.

Paa hvilke Maader kan man ad denne Vej opløse 5^5 i en Sum af paa hinanden følgende ulige Tal, og hvor mange Led findes der i hver af de saaledes dannede Summer?

2. En Mand sætter i n paa hinanden følgende Terminer samme Sum ud paa Rente og Rentes Rente, men hæver i hver af de næste n Terminer den samme Sum. Hvor meget har Manden tilbage af sin Kapital umiddelbart efter den sidste Hævning?

Hvor stor maa n være, naar denne Rest er p Gange den oprindelig udsatte Sum?

Ex. $p = 13$, Renten 5 pro Cent.

3. Projektionstegning.

En ret Keglestub (ret afkortet Kegle) staar paa den vandrette Billedplan (Projektionsplan), dens Højde er halvanden Gang Grundfladens Radius og dens øverste Endeflades Radius det halve af den sidstnævnte. I Centrum af Keglestubbens øverste Endeflade hviler en Kugle

med samme Radius, som Keglestubbens Grundflade har. Konstruer en Plan, som tangerer Keglestubben i en Frembringer, der ikke er parallel med den lodrette Billedplan, og find Planens Skæring med Kuglen haade i begge Billedplaner og i sand Størrelse.

4. Geometri.

1. Forholdet imellem en Omdrejningskegles (ret cirkulær Kegles) omskrevne og indskrevne Kugles Overflade er m . Hvor stor er Keglens Toppunktsvinkel, og hvilke Værdier kan m have?

$$\text{Ex. } m = \frac{8t}{16}.$$

2. I et retvinklet Koordinatsystem er der givet en ret Linie med Ligning $x + y = 0$ og et Punkt $(\frac{1}{2}a, \frac{1}{2}a)$. Find Ligningen for den Kurve, hvis Punkter have samme Afstand fra den rette Linie og fra Punktet, og vis, at den kan bringes paa Formen

$$\pm \sqrt{\frac{y}{a}} \pm \sqrt{\frac{x}{a}} = 1.$$

Hvilket Keglesnit maa Kurven være, og hvorledes maa det ligge i Koordinatsystemet?

I Bedømmelsen af Prøverne deltoge udenfor Skolens Lærerpersonale som beskikkede Censorer:

- i Dansk og Oldnordisk: Cand. mag. Dahlerup,
- i Fransk: Prof., Dr. Sundbye,
- i Tysk: Adjunkt Glahn,
- i Historie: Proprietær, Cand. theolog. Ingerslev,
- i Latin: Prof., Dr. Gertz,
- i Græsk: Prof., Dr. Thomsen,
- i Naturlære: Cand. Ellinger,
- i Mathematik: Cand. Juhl.

2. Almindelig Forberedelsesexamen og 4de Klasses Hovedexamen.

1. Dansk Stil.

En Skildring af Naturforholdene og Dyrelivet i de store Slettelande i Sydamerika.

2. Latinsk Stil (4 Kl.)

Historien viser tit, hvor utaknemmelige Menneskene ere, og Oldtidens Folk have ikke været mindre utaknemmelige end Kongerne. Vi kjende alle baade Lycurgs og Solons Navne. Hvem af os ved ikke, at Sparta aldrig har frembragt en større eller for Staten nyttigere Mand en Lycurg? Hans Fortjenester vare saa store, at Oraklet i Delphi engang svarede ham, at det ikke vidste, om han var en Gud eller et Menneske. Men hverken hans Sæders Renhed eller hans Kjærlighed til Fædrelandet eller hans Loves Visdom forhindrede Spartanerne fra at glemme hans Dyder, og, efterat han længe havde været plaget ved Rænker, blev han drevet i Landflygtighed. Solon var ikke lykkeligere i Athen. Han havde gavnet sit Fædreland baade hjemme og i Krig. Salamis var bleven gjenerobret ved hans Tapperhed, og hans udmærkede Love havde ført Enighed tilbage i Staten, saa at ingen syntes værdig til større Ros og Kjærlighed end han; men dog blev ogsaa han tvungen til at leve i Landflygtighed, og det faldt ikke engang i hans Lod at blive begravet i det Fædreland, som han havde elsket saa højt.

Oldtiden antiquitas. — frembringer gigno. — Renhed integritas. — plague udtrykkes ved petere. — Rænker insidiæ. — gjenerobre recuperare — falde i ens Lod udtrykkes ved contingere.

3. Engelsk Version (Real).

John Kitto, an English author, became deaf by a fall from a high place, when he was a boy, twelve years old. The accident happened on his father's birthday; and the preceding evening an old man had lent John a book, for which the boy had long been worrying him, and with the contents of which he was most eager to become acquainted. On the fatal day John's father, who was a mason, was slating the roof of a house, and the boy was assisting him. John had been carrying a load of slates up a ladder to the house-top, and was in the act of stepping from the ladder to the roof, when he lost his footing, and fell from a height of about thirty five feet. He was taken up senseless, and he remained so for about a fortnight. When he awoke one morning to consciousness, it was as from a night of sleep. He saw that it was at least two hours later than his usual time of rising, and wondered that he had been suffered to sleep so long. He attempted to spring up in bed, and was astonished to find that he could not even move. He was very slow in learning that his hearing was entirely gone. The truth was revealed to him in consequence of his inquiring for the book which had so much interested him. He asked his friends to give him this book, and was answered by signs which he could not comprehend. "Why do you not speak?" he cried; "pray let me have the book". This seemed to create some confusion; but at length some one hit upon the happy expedient of writing upon a slate, that the book had been reclaimed by its owner, and that the boy could not in his weak state be allowed to read. "But", said John, "why do you write to me? why not speak? Speak, speak". Those who stood around the bed exchanged significant looks, and the

writer soon displayed upon his slate the awful words:
"You are deaf."

Deaf, dov. **W**orry, plague. **M**ason, Murer. **S**late, belægge med Skifer; Skifer, Tavle. **C**onsciousness, Bevidsthed. **R**eveal aabenbare. **E**xpedient, Udvej. **R**eclaim, fordre tilbage. **S**ignificant, betydningsfuld.

4. Arithmetik.

1. *A* kjøber i England 125 Yards Klæde à $9\frac{1}{5}$ sh. Ved Salget beregner han sig 25 pro Cent Fordel. Istedentfor Penge modtager han af *B* 1075 Flasker Vin, som denne har indkjøbt i Frankrig for 1 fr. 20 cent. Flasken. Hvor mange pro Cents Fordel har *B* beregnet sig?

$$\frac{1 \text{ sh.}}{1 \text{ fr.}} = \frac{5}{4}.$$

2. I Ligningen

$\log.(3x + 5^2) + \log.(2x - 5)^2 = 4$,
betyder log. Logarithmer i Brigg's System. Find x og prøv Rigtigheden af de fundne reelle Rødder.

3. Efter at Nævneren i Brøken i følgende Udtryk

$$\sqrt{\frac{x^2 - 2x^2 + 4x - 12}{3x^2 - 15x + 18}}$$

er opløst i Faktorer, skrives det under den simpleste mulige Form samt beregnes uden Logarithmer med en Nøjagtighed af $\frac{1}{81}$ for $x = 8$.

5. Geometri.

1. Omkredsen af en retvinklet, ligebeinet Trekant er given lig p . Siderne beregnes, og Trekanten konstrueres.

2. En Cirkelbue AB er 60° . Radius CA og Tangenten til B skære hinanden i D . Tangenten til A

skærer BD i E . Find Forholdet imellem Trekantene CBD og EAD .

3. Den ptolemæiske Sætning fremsættes og bevises. Dernæst anvendes den til at finde Korden til Buen 3α af Korderne til Buerne 2α og α , idet α har en vilkaarlig Gradstørrelse. Til Exempel findes Korden til 108° af dem til 36° og 72° . Den sidste er $\frac{r}{2}\sqrt{10 - 2\sqrt{5}}$.

6. Praktisk Regning.

1. En Kapital paa 36000 Kr. staar paa Rente og Rentes Rente, det første Aar til 4 pro Cent og i hvert følgende Aar til $\frac{1}{2}$ pro Cent mere end det foregaaende indtil Slutningen af fjerde Aar. En anden Kapital paa 54000 Kr. staar i et Handelsforetagende, hvor der i det første Aar vindes 8 pro Cent, det andet $6\frac{1}{2}$, det tredie $10\frac{1}{4}$ pro Cent, hvilket Udbytte hvert Aar lægges til Kapitalen. Hvor mange pro Cent vindes eller tabes paa den sidste Kapital i det fjerde Aar, naar Forholdet imellem de to Kapitaler ved Slutningen af det fjerde Aar er det omvendte af det, det var fra Begyndelsen af?

2. I M 's Testamente er bestemt, at hans Efterladenskaber skulle deles imellem A , B og C saaledes, at A faar dobbelt saa meget som B , og denne dobbelt saa meget som C . M 's Ejendomme ere:

- 1) en Gaard paa Landet, vurderet til 180000 Kr., men hvis virkelige Værdi kun er 85 pro Cent heraf;
- 2) en Vandmølle, hvis Værdi forholder sig til Gaardens som 4 til 9;
- 3) en Skov, der aarlig indbringer 7200 Kr. (regnet som Rente af en Kapital, der giver $4\frac{1}{2}$ pro Cent).

Naar A overtager Gaarden, B Møllen, C Skoven, hvormeget maa da afgives til de andre af den, som faar mere, end Testamentet bestemmer?

De beskikkede Censorer vare:

- i Dansk: Hr. Rektor S. Müller, for almindelig Forberedelsesexamens.
- i Latin: Hr. Cand. Leuning, for 4de Kl. Hovedexam.
- i Geografi: Hr. Cand. Grønlund, for almindelig Forberedelsesexamens.
- i Naturhistorie: Hr. Cand. mag. Poulsen, dito.
- i Mathematik: Hr. Dr. Valentiner, for 4de Kl. og alm. Forberedelsesexamens.

Følgende Elever indstillede sig til Examen:

Afgangsexamen.

1. Bobé, Louis Theodor Alfred, Søn af Hr. Galanterivarefabrikant Bobé.
2. Brummerstedt, Valdemar, Søn af Hr. Assistent Brummerstedt.
3. Brusendorff, Ernst Octavius, Søn af afd. Kontorchef Brusendorff.
4. Dahl, Frantz Johannes, Søn af Hr. Urmager Dahl,
5. Frænkels, Louis Herman Nikolaj, Søn af afd. Manufakturhandler Frænkels.
6. Holm, Christian Thorvald, Søn af Hr. Skomagermester Holm.
7. Ingerslev, Frederik, Søn af Læge i Præstø Hr. Ingerslev.
8. Johansen, Jens Christian, Søn af afd. Landinspektør Johansen.
9. Lindsted, Egmont Frederik, Søn af afd. Kaptejn Lindsted.
10. Nathansen, Henri, Søn af Hr. Grosserer Nathansen.
11. Rathsach, Emil Christian Voss, Søn af afd. Manufakturhandler Rathsach.
12. Starup, Anders Winsløw, Søn af Hr. Hndlsagent Starup.

Almindelig Forberedelsesexamens.

1. Fussing, Andreas Kerrn, Søn af Hr. Murmester Fussing.
2. Henius, Gustav Adolf, Søn af afd. Guldtrækker Henius.
3. Henriksen, Peter Lauritz Andreas, Søn af Hr. Møbelhandler Henriksen.
4. Jensen, Albert, Søn af Hr. Grosserer Jensen.
5. Jensen, Andreas Peter, Søn af Hr. Kjøbmand Jensen i Stege.
6. Kuhn, Carl Georg Heinrich, Søn af afd. Cand. phil. Kuhn.
7. Kohnke, Louis Martin, Søn af afd. Kaptejn Kohnke.
8. Lorentzen, Evani Vilhelm, Søn af Hr. Premier-løjtnant Lorentzen.
9. Lønborg, Poul Emilius Valdemar, Søn af Hr. Fotograf Lønborg.
10. Møller, Georg Edvard, Søn af Hr. Maskinmester Møller.
11. Overbye, Carl Christian, Søn af Hr. Fuldmægtig Overbye.
12. Petersen, Georg Valdemar, Søn af Hr. Detailhandler Petersen.
13. Petersen, Johan Robert Valdemar, Søn af Hr. Bagermester Petersen.
14. Petersen, Viggo Niels, Søn af Hr. Professor Petersen.
15. Ramlau, Knud Viggo, Søn af Hr. Urtekrammer Ramlau.
16. Scheel, Poul, Søn af Hr. Handelsrejsende Scheel,
17. Schmidt, Rasmus Daniel, Søn af afd. Kontorist Schmidt.

18. Schrøder, Otto Severin, Søn af Hr. Urtekrammer Schrøder.
19. Sick, Theodor Lanckow Edvard Christian Emil, Søn af afd. Læge Sick.
20. Thisted, Niels Henry, Søn af Hr. Typograf Thisted.
21. Wilcke, Vilhelm Carl Frederik, Søn af afd. Straahattefabrikant Sørensen.
22. Poulsen, Sofus Peter Johannes, Søn af Hr. Fabrikant Poulsen.

4de Klasses Hovedexamen.

1. Birch, Lauritz Vilhelm, Søn af Hr. Manufakturhandler Birch.
2. Edlich, Georg, Søn af Hr. Konditor Edlich.
3. Jensen, Vilhelm Peter Herlof, Søn af Hr. Manufakturhandler Jensen.

Afga

	Dansk Stil I, fri.	Dansk Stil II, bunden.	Dansk (mundlig) og Old- nordisk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin (skriftlig). (n)
Bobé, L. T. A. . .	g. +	g. +	mg.	g. +	ug. --		g. —	g. —
Brummerstedt, V.	mg.—	mg.—	ug. —	g. +	mg.—		ug. —	tg. +
Brusendorff, E. O.	g.	g. +	mg.+	g. +	mg. +		g. +	g.
Dahl, F. J.	mg.—	mg.—	ug. —	mg.	mg.		ug.	tg. —
Fränkel, L. H. N.	mg.—	g. +	mg.+	g. +	ug. —		ug. —	g. —
Holm, C. T. . . .	g. +	g. +	mg.	g. +	mg.—		mg.—	tg. +
Ingerslev, F. . . .	mg.—	mg.—	ug. —	mg.—	ug. —		g. —	mg.—
Johansen, I. G. . .	mg.—	mg.	mg.+	g.	mg.		mg.+	
Lindsted, E. F. . .	mg.—	mg.	ug.	mg.—	mg.+		mg.—	g. +
Nathansen, H. . .	mg.—	mg.+	ug.	mg.—	mg.		ug.	mg.
Rathsach, E. C. V.	mg. +	mg.	ug. —	mg.	mg. +		ug. —	ug. —
Starup, A. W. . .	g. +	g. +	mg.+	g. +	mg.		ug. —	g. —

4. Just, Frants Christian Lahus, Søn af Hr. Musiklærer Just.
5. Kønig, Albin Valdemar Carl, Søn af Hr. Marskandiser Kønig.
6. Lau, Knud Valdemar Mathias, Søn af Hr. Skomagermester Lau.
7. Melchior, Lauritz Adolf, Søn af Hr. Manufakturhandler Melchior.
8. Nielsen, Johan Christian, Søn af Hr. Bogholder Nielsen.
9. Nielsen, Vilhelm Frederik Louis, Søn af Hr. Vognmand Nielsen.
10. Stripp, Harald Christian, Søn af Hr. Blikkenslagermester Stripp.
11. Warburg, Jacob Peter Vilhelm Marius, Søn af Hr. Fabrikant Warburg.
12. Wesche, Albert Christian Evald, Søn af afd. Skiferdækker Wesche.

aen 1886.

ig.) st.	Græsk.	Naturlære.	Arithmetik (skriftlig).	Arithmetik (mundtlig).	Geometri (skriftlig).	Geometri (mundtlig)	Mekanisk Fysik med Optik.	Kemi- sk Fysik med Astronomi og Meteorologi.	Points.	Hovedkarakter.
-	g. +	g. +							75 $\frac{1}{3}$	2den Karakter.
-	mg. -	mg. +							90 $\frac{1}{3}$	1ste —
-	ug. -	g. —							85 $\frac{2}{3}$	1ste —
+	ug. -	g. +							87 $\frac{1}{3}$	1ste —
+	mg. -	ug. -							91 $\frac{1}{3}$	1ste —
-	mg. -	mg. -							84	1ste —
+	ug. -	ug. -							93	1ste —
			ug. —	mg. —	mg. -	g. +	ug. -	ug. —	94 $\frac{2}{3}$	1ste —
	ug. -	mg. -							96	1ste —
	ug. -	ug. -							100	1ste —
	ug. -	ug. -							106	1ste — m. Udm.
	g. -	ug. —							82 $\frac{1}{3}$	2den —

Almindelig Forberedelsesexamen 1886.

	Moders-maalet, skriftlig.	Moders-maalet, mundtlig.	Engelsk, skrftl. og mundtlig.	Tysk.	Frausk.	Historie.	Geografi.	Mathema-tik, skriftlig Regning.	Mathematik, skriftlig og mundtlig	Mathematik, skriftlig og mundtlig	Natur-historie.	Natur-lære.	Orden med de skriftl. Arbejder i det Helle.	Pointe.
Fussing	mg. —	mg.	g.	mg.	mg. —	g.	ug.	tg.	tg.	g. —	g. +	ug. —	mg. +	89½
Henius	g.	g. +	g.	tg.	g. +	g. +	mg.	mdl —	g. +	tg. +	mg. —	g. +	g. +	64
Henriksen	mg. +	mg. —	mg.	mg. —	ug.	mg. +	ug.	mg.	g. +	tg.	ug. —	mg. —	mg. —	99½
Jensen, Albert	mg.	mg. +	mg.	mg. +	g. +	mg. —	tg.	mdl.	tg. —	tg.	mg. —	mg. —	mg. —	75½
Jensen, A. P. . . .	mg.	mg. —	mg. +	mg.	ug.	ug.	ug.	mg. +	g. —	mg. —	mg. +	ug. —	106	
Kuhn	mg. +	mg.	mg. +	ug.	ug. —	mg. —	g.	mdl.	g. —	mg. —	mg. —	mg. —	mg. —	93½
Kohnke	g. +	mg. —	mg.	g.	g.	mg.	g. +	tg.	g. —	tg.	mdl.	mg. +	mg. —	73½
Lorentzen	g.	g. +	g. +	g.	tg. +	g. —	g.	tg.	tg.	tg. +	mg. —	ug. —	mg. —	75
Lønborg	mg. +	mg. +	ug. —	mg. +	ug. —	mg.	ug.	ug.	mg. —	ug.	g. +	ug. —	mg. +	118½
Møller	g.	g. +	g. +	g. —	g. +	g. —	mg. —	tg. —	g. —	g. +	mg. —	mg. —	mg. +	80½
Overbye	mg.	ug. —	ug. —	mg. +	mg.	mg. +	ug. —	tg. —	g.	mg. +	mg. —	ug. —	ug. —	107
Petersen, G. V. . . .	g. +	mg. +	mg. —	mg. +	mg. —	g. +	ug. —	mg. —	g.	mg. —	ug. —	ug. —	ug. —	103½
Petersen, J.R.V. . . .	mg. —	mg.	mg.	mg.	mg. —	ug. —	mg. —	tg. —	mg. —	g.	mg. —	mg. —	mg. —	98
Petersen, V. N. . . .	mg. —	mg.	mg.	g. —	mg. —	mg.	mg.	ug. —	g.	g.	g. —	g. —	mg. +	98½
Ramlau	g.	g. —	mg.	mg.	mg. —	g. +	mg. +	g.	g. +	mg. +	tg.	mg. —	mg. +	91
Scheel	mg. —	g. +	mg. —	tg. +		mg.	tg.	mdl.	tg. —	tg.	mg. —	g. —	mg. —	57
Schmidt	mg. —	mg.	mg. +	mg.	g. +	mg.	g. +	mg.	g. +	mg.	tg. +	g.	mg. +	101
Schrøder	g. +	g. +	g. +	g. —	mg. —	g.	g. +	g.	g. —	tg. —	g. —	g. —	mg. +	76½
Sick	mg. —	mg.	mg. —	tg. +	mg. —	g.	g. +	mdl. +	tg. —	mdl.	g. —	g. —	mg. +	60½
Thisted	g. +	mg. —	mg. —	tg. +	mg. —	mg.	ug.	g.	mg.	ug. —	ug. —	mg. —	102	
Wileke	mg.	mg.	ug. —	g.	mg.	mg.	mg.	g. +	mg.	mg. —	ug. —	mg. +	ug. —	111

Examen i Januar 1887.

Poulsen	g. +	mg. —	g. —	mg. —	g. +	mg. +	g. —	g. +	mg. +	mg. +	mg. —	mg. —	mg. —	94
-----------------	------	-------	------	-------	------	-------	------	------	-------	-------	-------	-------	-------	----

4de Klasses Hovedexamen 1886.

	Latin.	Tysk.	Geografi.	Natur-historie.	Arithme-tik.	Geometri.	Dansk.	Fransk.	Historie.	Græsk.	Natur-lære.	Points.	Points i Afslutnings-fagene.
Edlich	tg. +	mg. —	mg. --	mg.	tg. +	g.	g. +	mg.	mg. —		mg. —	57	24½
Jensen	g. +	mg. +	mg. —	ug. —	ug.	ug.	mg. —	mg. +	mg. —	ug. —		76½	37½
Just	g. —	mg.	mg. —	mg.	g. +	tg. +	mg.	mg. —	mg. +	mg. —		62½	28½
König	g. —	g. —	ug.	mg. —	g.	g.	g. —	mg. —	mg. —		ug. —	59½	25½
Lau	g.	mg.	mg. +	ug. —	g. +	g. +	mg. +	mg.	ug. —	tg. —		66½	33½
Melchior	ug. —	ug. —	mg. +	ug. —	ug.	ug. —	mg. —	ug. —	ug. —	ug. —		83	38½
Nielsen, C.	tg. +	g. +	g.	mg. +	mg. —	g. —	g. —	g. +	mg. +	mg. +		56½	28
Nielsen, V.	tg.	g.	mg. --	ug. —	mg. —	g.	mg.	g.	ug. —	ug. —		59½	30½
Strip	mg. --	g. +	mg. —	mg.	mg. —	mg. —	mg. —	ug. —	mg. +	mg. +		73½	31½
Warburg	mg.	mg.	ug. —	ug. —	g.	mg. —	mg.	mg.	ug. —	mg. —		75½	33½
Wesche	g.	ug. —	mg.	mg. +	ug. —	ug. —	g. +	mg. —	ug. —		ug. —	74½	32
Birch	g. +	g. +	mg.	g. —	mg. —	ug.							30½

Udsigt over, hvad der er læst i det forløbne
Skoleaar.

Forberedelsesklasserne.

Dansk. Eleverne ere indøvede i at tale højt og tydelig og i Indenadslæsning. De ere delte i flere Partier; de videstkomne have læst Schneekloths danske Læsebog 1ste Del, de yngste Partier læse endnu i A. B. C. eller i den første Halvdel af Læsebogen. Ved Samtale om Indholdet af det læste har Læreren søgt at bringe Eleverne til en rigtig Opfattelse og til med egne Ord at gjengive det læste. Ved Fortællinger, knyttede til foreviste Billeder, ere de vigtigste Historier i det gamle Testamente indtil Moses gjennemgaaede, ligesom ogsaa enkelte Fortællinger af Fædrelandshistorien ere medtagne. I Aarets Løb ere henved 30 Digte og Sange blevne lærte udenad og sungne af Børnene.

Regning. Tallæsning. Øvelse i at behandle Tallene. Hovedregning. Eleverne ere delte i flere Partier. De fleste have lært Addition og Subtraktion. De øvrige beskæftige sig endnu med Begyndelsesgrundene.

Skrivning. Ældste Afdeling: Sammenskrift med latinske Bogstaver; for de øvrige har Undervisningen været indskrænket til de første Begyndelsesgrunde og enkelte Bogstaver, i den første Tid paa Tavle og senere i Bog.

Klassen har i alt 24 Timer om Ugen, hvoraf 6 anvendes til Skrivning, 2 til Gymnastik og de øvrige til Fortælling, Indenadslæsning og Regning. Eleverne lege adskilte fra den øvrige Skole og ere stedse under Opsyn af en Lærer.

6te Klasserne.

For at optages i sjette Klasse, maa Eleven have fyldt sit 7de Aar og nogenlunde opnaaet Færdighed i at læse indenad og i at skrive Bogstaver.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 1ste Afdeling, benyttet til Øvelse i Indenads-læsning, Samtale om Indholdet, Gjenfortælling og Stavning. Af Digtene ere flere lærte udenad. To Timer ugentlig ere anvendte til at fortælle og gjenfortælle bibelske Historier. I Slutningen af Aaret ere Eleverne øvede i at afskrive paa Tavlerne korte Sætninger, der forud ere gjennemstavede hjemme.

Geografi. Danmarks Geografi alene efter Kort. De første geografiske Begreber ere bibragte ved at gaa ud fra de daglige Omgivelser eller fra Forhold, der ere Eleverne bekjendte. Efterat de vigtigste Gader, Pladser, Bygninger o. s. v. i Kjøbenhavn ere opfriskede i Elevernes Hukommelse, gaar man over til Kjøbenhavns Omgivelser og kommer derved til at omtale Agerdyrkning, Kvægavl, Fiskeri, Forskjellen paa Beskæftigelserne i Byen og paa Landet, en Kjøbstads og en Landsbys forskjellige Udseende o. s. v. Dernæst ere Landets forskjellige Dele, deres Natur og Udseende, Havets Indskæringer, de vigtigste Byer o. s. v. nærmere omtalte, under stadig Paa-visning af Naturens Indflydelse paa Menneskenes Beskæftigelse. Eleverne gjøres bekjendte med Kortet, der tydeliggjøres dem ved at tegne Kort over Stuen, Lege-pladsen o. s. v.

Naturhistorie. De vigtigste og mest karakteristiske Repræsentanter for Pattedyr og Fugleklassen. Der er ikke benyttet nogen Lærebog, men Læreren har ved Fremvisning og Beskrivelse af Hovedrepræsentanterne for de forskjellige Pattedyr og Fugleordener fornemmelig lagt Vægt paa at vække og udvikle Disciplenes Sans for

Dyrenes ydre Former og øve dem i at beskrive deres Udseende. Dertil er knyttet en kort Beskrivelse af Dyrenes Liv og mest fremtrædende Egenskaber.

Regning. De fire Species i ubenævnte hele Tal, tildels efter Schneekloths Regnebog. Hovedregning.

Skrivning. I det første Halvaar beskæftiges Eleverne med Indøvelse i Alfabetet i begge Skrifter. De flinkeste øves dernæst i Sammenskrift efter foreskrevne Ord og endelig i at skrive uden Forskrift efter en trykt Bog.

2 Timer Sang og 2 Timer Gymnastik ugentlig.

5te Klasserne.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 2den Afdeling. Fem Timer ugentlig ere anvendte til Oplæsning, Stavning og Samtale om Indholdet, samt til at øve Eleverne i at finde Subjekt og Prædikat og i at kjende de vigtigste Taledele. To Timer ere brugte til at nedskrive efter Diktat 6 à 8 Linier, der i Forvejen ere gjennemstavede eller lærte udenad. Flere Digte lærte udenad.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling.

Geografi. Efter Granzows Lærebog Nr. 3. Nord- og Østeuropa. Eleverne indøves idelig i at vise paa det store Væggekort, hvad de have fundet paa deres eget Kort.

Religion. Det gamle Testamente efter Balslevs Bibelhistorie: Luthers lille Katekismus: de ti Bud, Troartiklerne og Fadervor uden Forklaring; nogle Salmer.

Naturhistorie. Pattedyr og Fugle, efter Lütken: de allerførste Begyndelsesgrunde. Eleverne ere øvede i at beskrive Exemplarer af foreviste Dyr og i at paavise deres karakteristiske Kjendetegn og Skjelnemærker. Til-

lige ere de gjorte bekjendte med Dyrenes Levemaade og Opholdssteder.

Regning. De fire Regningsarter i benævnte Tal. Hovedregning to Timer ugentlig.

Tegning paa Tavle af retlinede Figurer efter Fortegning paa Klassetavlen og Janniches Vejledning, 1ste Hefte.

Skrivning. Øvelse i Sammenskrift, dels efter Forkrift, dels efter trykte Bøger.

Gymnastik og Sang som 6te Klasse.

4de Klasserne.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 3dje Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning, Analyse og Gjenfortælling; flere Digte lærte udenad. I Grammatik (uden trykt Bog) Sætningslæren, Taledelene, deres vigtigste Inddelinger og Former. To Timers ugentlig Øvelse i at skrive efter Diktat.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 1—44 samt nogle Digte. Det læste er omhyggelig repeteret og paa forskjellig Maade indøvet. Af Grammatik er indøvet Hjælpeverberne og de svage Verber, den bestemte og ubestemte Artikel; tildels Substantivernes Bøjning.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling: Stykke 1—50; de danske Stykker ere skrevne. Tillægget benyttet til Øvelse paa Skolen.

Historie. De vigtigste Begivenheder af Oldtidens Historie.

Geografi. Efter Granzov: Nordeuropa og Øst-europa samt af Mellemeuropa, Tyskland og Østerrig-Ungarn, efter samme Princip som i 5te Klasse; dog er Lektien kun i sin Almindelighed gjennemgaaet i Forvejen.

Til Beskrivelsen af den fysiske Beskaffenhed er knyttet Angivelsen af Landenes Hovedprodukter og de sig dertil sluttende Beskæftigelser. Eleverne ere stadig øvede i at finde sig til rette paa det store Væggekort.

Religion. Det nye Testamente efter Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus: forfra til Læren om Synden. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Efter Lütken: de første Begyndelsesgrunde, Fugle, Krybdyr, Fiske og Padder. Undervisningen er stadig knyttet til Fremvisning af Naturgjenstandene eller Afbildninger, saaledes, at Eleverne ere øvede i selv at faa Øje for og indprente sig Forskjelligheder og Ligheder mellem de forskjellige Dyreformer, og Bogen er kun benyttet som Støttepunkt for det paa denne Maade lærte.

Regning. De fire Species med hele og brudne Tal; Regning paa Klassetavle og Hovedregning.

Tegning. Øvelse i at bruge de mathematiske Instrumenter og disses Anvendelse til Afsætning af lette geometriske Opgaver, forklarede paa Klassetavlen. Tegning paa Klassetavlen. Janniches Vejledning, 1ste Hefte.

Skrivning, dels efter Forkrift, dels efter Diktat i linierede Bøger.

Sang og Gymnastik som 5te og 6te Klasse.

3dje Klasserne.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 4de Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning, Analyse og Gjenfortælling. Bojesens danske Sproglære indtil de forskjellige Slags Sætninger. Flere Digte ere lærte udenad. Ugentlig en Diktatstil.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 45—120. Alle Glosor lærte. Nogle faa Vers

lærte udenad. De almindelige grammatikalske Begreber indøvede.

Fransk. Ahns Læsebog S. 1—47 (Stykke 123). Af sammenhængende Læsning «La belle et la bête». I Grammatik er indøvet Hjælpeverbene og de regelmæssige Konjugationer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling fra St. 45—109 og den tilsvarende Del af Tillægget. De danske Stykker benyttede til Øvelse i Oversættelse fra Dansk til Engelsk. Under Læsningen ere de vigtigste Dele af Formlæren indøvede.

Historie. Middelalderens Historie efter Nøsselt indtil S. 109; enkelte Partier af Bogen ere forbiggaaede.

Geografi. Syd-, Vest- og Mellemeuropa. Eleverne ere vænnede til efter Væggekortet at beskrive Høj- og Lavlandets og derved tillige Vandsystemets Fordeling; der lægges fornemmelig Vægt paa den Indflydelse, de fysiske og klimatiske Forhold have paa Vegetationen og paa Menneskenes Beskæftigelser.

Religion. Balslevs Katekismus: Læren om Synden, 1ste og 2den Trosartikel. Det gamle Testamente Bibelhistorie efter Balslev, med Udvidelser. Nogle Salmer.

Naturhistorie. Efter Lütkens mindre Naturhistorie: Leddyr og Bløddyrl, Dyrenes indre Bygning, de vigtigste Organer og deres Virkemaade fremhævet.

Regning. I Begyndelsen af Skoleaaret er Brøkregning repeteret; senere ere Reguladetri med hele Tal og Brøk gjennemgaaet. Indøvelse af Tabel. Idelig Øvelse i Hovedregning.

Geometrisk Tegning. Der er forklaret og tegnet Tegninger til de vigtigste Sætninger og Konstruktioner i J. Petersens Plangeometri under Afsnittet om Polygoner. Der er lagt Vægt paa at indprente Eleverne de vigtigste

Begreber og Betegnelser i Geometrien. Frihaandstegning; Janniches Vejledning, 2det Hefte.

Skrivning. Efter Forskrift og efter Diktat.

Sang og Gymnastik 2 Timer ugentlig.

2den Klasserne.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 5te Afdeling, benyttet til Øvelse i Oplæsning og Analyse. Enkelte Digte lærte udenad. Det vigtigste af den nordiske Mythologi efter Dorphs Omrids. Bojensens Grammatik. En Stil om Ugen, dels efter Diktat, dels Gjengivelse af oplæste Stykker.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasserne, S. 21—86. Efter Simonsens Grammatik: Bøjningslærrens Hovedtræk og Præpositionerne. Kapers tyske Stiløvelser for Begyndere, de første 30 Stykker.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker, S. 1—35, samt Fortællingen l'aveugle de Clermont. Pronominale og uregelrette Verber efter Ahns Læsebog.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling fra Stykke 110 til 152. De danske Stykker ere skrevne.

Historie. Nøsselt: Den nyere Tids Historie fra 1517—1648. Nordens Historie fra 1241—1523.

Geografi. Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Religion. Balslevs Katekismus: 3dje Trosartikel og «Bønnen». Det nye Testamentes Bibelhistorie efter Balslev, med Tilføjninger af Skriften. Nogle Salmer.

Naturhistorie. I Botanik: den almindelige Botanik efter Strøm. I Zoologi: Pattedyr.

Mathematik. Jul. Petersens Elementære Plangeometri indtil Afhængighed mellem rette Liniers Længde. I Arithmetik efter Jul. Petersens Rationale Størrelser indtil

Polynomiers Divison. Skriftlige Opgaver ere regnede hjemme og paa Skolen.

Regning. Repetition af Brøk, Reguladetri med hele Tal og Brøk, Beregning af simpel Rente. En Time ugentlig Hovedregning, en Time Regning paa Klasse-tavlen og en Time paa de smaa Tavler. Hjemmeregning. Idelig Indøvelse af Tabel og Hovedregning.

Tegning. Geometrisk Tegning: Øvelseskonstruktioner. Konstruktion af kongruente og ligedannede Figurer, samt nogle regulære Polygoner og Arealer. Fri-håndstegning efter Janniches Vejledning, 3dje Hefte. Enkelte flinkere Elever have begyndt paa Hetsch's store Fortegninger. Enkelte af Eleverne have begyndt at tegne efter Gibsornamenter.

Skrivning. Øvelserne fortsættes i ulinierede Bøger efter Forskrift og Diktat; stort Latin.

Gymnastik 2 Timer og Sang 1 Time ugentlig.

1ste studerende Klasse.

Latin. Listovs latinske Læsebog med Tillæg. Af Grammatiken er gjennemgaaet, hvad der behøves til Forstaaelse af alle i Elementarbogen forekommende Former.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasserne, S. 21—64. Efter sammes Grammatik Adjektiver, Verber. Kapers Stiløvelser I. St. 22—38. Stil paa Skolen.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læse-stykker S. 1—35. Ahn's Læsebog, 1ste Afdeling, Stykke 133—34, 139—143, 146—148; 2den Afd. 21—66. Stile efter Ahn's Læsebog.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stykke 110—144.

De øvrige Fag som 2den Klasserne.

1ste Realklasse a. og b.

Dansk. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 6te Afdeling, benyttet til Oplæsning og Analyse; gjennem Analysen er især Sætningslæren indøvet. Bojesens Grammatik repeteret, enkelte Digte lærte udenad. En Stil om Ugen af beskrivende og fortællende Indhold; af og til en Diktatstil.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasserne, c. 60 Sider. Kapers Stileøvelser for Begyndere 20 Stykker. Simonsens Formlære med Undtagelse af Kjønslæren; (enkelte Regler givne mundtlig).

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker, 2den Afdeling 48—87, 115—138. I Grammatik Verberne repeterede efter Ahn.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afd. Stykke 157. Bogen ud, og Læsestykker S. 1—38; de danske Stykker skrevne som Stil.

Historie. Nøsselt: Historisk Læsebog, den nyer Historie fra Ludvig den 14des Tidsalder til den første franske Revolution. Nordens Historie fra 1523—1670.

Geografi. Nordeuropa, Østeuropa og Sydeuropa, efter Granzow Nr. 2.

Religion. Matthæus's Evangelium. Af Balslevs Katekismus: Sakramenterne. Nogle Salmer.

Naturhistorie. I Zoologi: Fugle og koldblodige Hvirveldyr efter Lütkens mindre Lærebog. I Botanik: Tokimbladede Planter.

Naturlære. Varme, Magnetisme, Gnidningselektricitet efter en for Skolen affattet autograferet Lærebog.

Mathematik. Jul. Petersens Geometri indtil ligedannede Figurer. Af «Rationale Størrelser»: Polynomiers

Division, Potens, Ligninger af første Grad med en og med flere ubekjendte, Proportioner og Decimalbrøk.

Regning. Repetition af Brøk. Anvendelse af Proportioner (Procentregning, de omvendte og sammen-satte Regninger, Selskabsregning og Kjæderegning). Hver anden Time er benyttet dels til Hovedregning, dels til Regning paa Klassetavlen. Jævnlig Hjemmeregning.

Tegning. Frihaandstegning efter Janniches Vej-ledning, 4de Hefte, Hetsch's store Fortegninger og Hel-steds Gibbsafstøbninger og Ornamenter. Geometrisk Tegning: Konstruktion af regulære Polygoner, Ovaler, Spiraler og Maalestokke, samt en Del blandede Konstruktioner.

Skrivning og Gymnastik to Timer ugentlig.

2den studerende Klasse.

Latin. Cornelius Nepos: Udvalgte Fortællinger ved Listov. Cæsar: de bello Gallico, lib. 4, cap. 1—20. Madvigs Grammatik: Formlæren og cap. 1—6 af Syntaxens første Afsnit. Ugentlig en Hjemmestil og en Stil paa Skolen.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, fra Stykke 143 ud. Listovs Læsestykker 1—13.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker c. 100 S. Hele Formlæren efter Abrahams. Mundtlige og skriftlige Oversættelser fra Dansk efter Arlauds Stil-øvelser.

Tysk. Simonsens Læsebog for Mellemklasser c. 70 S. Prosa og Poesi. Simonsens Formlære undtagen Substantiverne; disses Deklination gjennemgaaet paa Grundlag af Stiløvelserne. Mundtlig Stil.

Iøvrigt som 1ste Klasse.

Overgangsklassen.

Dansk. Borchsenius's og Winkel Horns Læsebog, Øvelse i Oplæsning, Analyse og mundtlig Fremstilling. Bojesens Grammatik gjennemgaaet. 3 Stile maanedlig.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog for de højere Klasser c. 70 Sider Prosa og Poesi. Formlæren med Undtagelse af Kjønslæren. Mundtl. og skriftl. Øvelser efter Kapers Stiløvelser, flere Dele af Simonsens Glossarium.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger III til S. 83. Til Extemporallæsning er «Franske Læsestykker» fra S. 115. Formlæren og enkelte Dele af Syntaxen efter Abrahams's Sproglære.

Engelsk. Listov: Engelske Læsestykker, 2den Afdeling S. 1—120. Bojsens engelske Digte S. 1—26. Fra Dansk til Engelsk 15 Sider mundtlig og skriftlig efter Listovs Stiløvelser, 2den Afdeling.

Historie. Oldtiden og Middelalderen efter Blochs Lærebog for Realskoler til Nordens Historie.

Geografi. Frankrig — Bogen ud.

Naturhistorie. I Zoologi: Hvirvelløse Dyr. Botanik efter Strøm: fra enkronbladede Planter Bogen ud. Der er medtaget saa megen Detail, som var nødvendig til at oplyse Dyrenes og Planternes Hovedgrupper og disses Overgangsformer; stadig er, hvor det kunde ske, den praktiske Anvendelse af Botaniken og Zoologien, den betydelige Anvendelse, som disse Videnskaber have faaet i industriel o. a. Henseende paavist.

Naturlære. Ligevægtslæren.

Religion. Apostlenes Gjerninger.

Arithmetik og Algebra. Jul. Petersens Rationale Størrelser: Maal; af Irrationale Størrelser: Rod, Ligninger af anden Grad og Rækker.

G e o m e t r i. Jul. Petersens Geometri: indtil Cirkelperiferiens Længde. Der er ugentlig regnet tre à fire arithmet. og geomet. Opgaver hjemme.

R e g n i n g. Kvadratrod, Kubikrod, Logarithmer og blandede Opgaver efter Bokkenheusers Regnebog.

G e o m e t r i s k T e g n i n g. Fortsættelse efter samme Princip som i de foregaaende Klasser.

S k r i v n i n g. Indøvelse af de vigtigste i Livet forekommende juridiske og merkantile Dokumenter.

3dje studerende Klasse.

L a t i n. Wellers lat. Lesebuch aus Livius, S. 105—127, 170—187; Ovids Metamorphoser; Pyramus og Thisbe og Cadmus (c. 250 V.); Ciceros 1ste katilinariske Tale. Madvigs Grammatik: Ordføjningslæren og de vigtigste Punkter i Syntaxen. Forchhammers Stiløvelser læst og repeteret. Mundtlige Øvelser efter Iversens Stiløvelser.

G r æ s k. Bergs græske Forskole med det tilsvarende af Tregders Formlære. Levy og Velschows Læsebog Stykke 1—20.

D a n s k. Danske Forfattere, især Holberg og Oehlenschläger. En Stil hver 14de Dag.

E n g e l s k. Listov: Engelske Læsestykker S. 1—24. Stiløvelser 1—16.

F r a n s k. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker c. 30 Sider, Franske Noveller og Fortællinger II, X. de Maistre la jeune Siberienne (c. 60 S.). Formlæren efter Abrahams.

T y s k. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser; Prosa, statarisk c. 46 S., kurorisk c. 55 S. Poesi 40 Sider. Formlæren. En Hjemmestil hver anden Uge.

Historie. Efter Bloch: Oldtidens og Middelalderens Historie indtil Norden.

Geografi. De britiske Øer, Sydeuropa, Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Erslevs Geografi Nr. 2.

Naturhistorie. I Zoologi: Leddyr og Bløddyrl. I Botanik: den almindelige Del og Helkronede, Frikronede og nøgenfrøede.

løvrigt som Overgangsklassen.

Afgangsklassen.

Dansk. Hovedpunkterne i den danske Literaturhistorie, støttet ved Oplæsning af udvalgte Stykker af de betydeligste Forfattere; i sin Helhed er læst Holberg: Erasmus Montanus og den politiske Kandestøber, Wessel: Kjærlighed uden Strømper, Ewald: Fiskerne, Oehlenschläger: Hakon Jarl og Frodes Drapa, Grundtvig: Paaskelilierne, Heiberg: Aprilsnarrene, Blicher: Maren og de tre Helligaftener, Poul Møller: Dele af en Students Eventyr, H. C. Andersen: den grimme Ælling, Paludan Müller: Abel og den ottende Kunst, Chr. Winther: Ringens Indskrift. Oplæsning og Analyse. Bojesens Grammatik. 1 Stil hver 14de Dag.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog for de højere Klasser, c. 58 Sider statarisk, Poesi c. 25 Sider. Desuden repeteret hele Examenskurset. Hele Formlæren og Syntaxen. Hver anden Uge skiftevis skriftlig og mundtlig Stil efter Kapers Stiløvelser, 3dje Afdeling.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger III. Til Extemporallæsning benyttet Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger II. Form- og Ordføjningslæren efter Abrahams's Sproglære.

Engelsk. Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. 1ste Hefte; Boysen: Engl. Digte, 25 Sider.

Religion. Reformationens Historie i Tyskland, Schweiz, Danmark, Norge og Sverrig, samt de forskjellige Sekters Historie og Lærdomme.

Historie og Geografi. Det hele Kursus repeteret.

Naturhistorie. Zoologien efter Lütken. Plante-læren efter Strøm.

Naturlære. Bevægelseslæren og Galvanismen. Fysik: Paany gjennemgaaet det i de forrige Klasser læste.

Mathematik. Den hele Plangeometri efter Jul. Petersens Lærebog. I Arithmetik Logarithmer, expontielle Ligninger og Rentesregning efter Julius Petersens Irrationale Størrelser. Det hele Pensum repeteret.

Regning. Kombinerede Opgaver til Repetition og Indøvelse af det tidligere lærte. Praktisk Indøvelse af Decimalbrøk og Logarithmer. Kvadratrodssuddragning. Beregning af Arealer og Voluminer efter Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Stadig Indøvelse af Begyndelsesgrundene.

4de studerende Klasse.

Dansk. Værker af danske Forfattere især fra Tiden efter Oehlenschläger læste og gjennemgaaede. Stile i Reglen af geografisk, historisk eller naturhistorisk Indhold. Retskrivningsøvelser paa Skolen.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger III. Til Extemporallæsning er benyttet samme Bog II. Formlæren og en Del af Ordføjningslæren efter Abrahams.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog for de højere Klasser 130 Sider Prosa og Poesi, kurorisk c. 15 Sider. Simonsens Formlære og Funch's Syntax. I Begyndelsen af Aaret 1 Time maanedlig til Oversættelse fra Dansk.

Latin. Cæsar de bello Gallico, 5te—6te Bog, Ciceros Taler mod Catilina. Ovids Metamorphoser: Verdensaldrene, Deucalion, Phaeton, Battus og Europa. Madvigs Grammatik repeteret. Iversens Stiløvelser benyttede til mundtlig og skriftlig Oversættelse.

Græsk. V. Levy: Græsk Læsebog for det andet Aar Side 1—45. Odysseens 1ste Bog. Tregders Formlære. Syntax mundtlig.

Religion. Oldtidens og en Del af Middelalderens Kirkehistorie efter Tønder-Nissen.

Historie. Middelalderens og den nyere Tids Hist. til Europa efter 1863, efter Blochs Lærebog for Realskoler med Forbigaaelse af Nordens Historie.

Naturlære. Varmelære, Magnetisme, Elektricitet, Ligevægtslærer (undt. Decimalvægten), Bevægelseslærer.

Forøvrigt som Afgangsklassen. I Regning tillige Beregning af Voluminer.

5te studerende Klasse.

Dansk. Den danske Literaturs Historie til Aar 1800 med Benyttelse af Winkel Horns Lærebog. Stile, dels af bundet, dels af frit Indhold.

Fransk. Abrahams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger I. og III. Scribe og Legouë: contes de la reine de Navarra. Ordføjningslære efter Abrahams. 1 Stil ugentlig og mundtlig Oversættelse fra Dansk til Fransk efter Giede: Franske Stiløvelser.

Tysk. Goethe: Iphigenia auf Tauris, omrent Halvdelen; Schiller: Maria Stuart; flere vanskelige prosaiske og poetiske Stykker af Kapers og Simonsens Læsebog for de højere Klasser. Maanedslæsning: Die Bettlerin vom Pont des Arts; Dele af Schillers Abfall der Niederlande. Formlære og Syntax repeterede, af og til mundtlig Stil.

Latin. Livius efter Fibigers og Pios Chrestomathi S. 168—210. Cicero: Cato major og Lælius, samt kur-sorisk Talen mod Verres. Virgils Æneide 4de Bog. Udgang af Horats' Oder 1ste, 2den, 3dje og 4de Bog. Repeteret udvalgte Afsnit af Madvigs Grammatik; Forchhammers Stiløvelser benyttede til mundtlig Oversættelse.

Græsk. Udvalgte Stykker af Bergs Fortællinger af Herodots Historie. Xenophons Mindeskrift om Sokrates I. 1—2; II. 1, 21—34; III. 6; IV. 7—8. Odysseen. 2den, 3dje og 4de Bog. Bergs Formlære. Madvigs Syntax.

Oldnordisk. Wimmers oldnordiske Læsebog Side 9—14, 40—60, 85, 89—107, 114—118. Levy: Old-nordiske Læsestykker, 1ste Hefte, S. 1—36. Udtog af Wimmers mindre Formlære.

Religion. Middelalderen og Reformationstidens Kirkehistorie; desuden læst Peder Plades Visitatsbog.

Historie. Thrige: Oldtidens Historie. Thrige: Nordens Historie indtil 1523. Blochs Lærebog for Real-klasser, Middelalderens Historie.

Mathematik. Jul. Petersens Arithmetik II. Tillæg; Trigonometri, analytisk Geometri indtil Keglesnit.

Naturlære. Sprogl.-hist. Afd.: Varmelære, Magnetisme, Gnidningselektricitet, Ligevægtslæren og Be-vægelseslæren; math. Afd.: Varmelære efter Schiøtz. Paulsens Optik. Jørgensens Astronomi.

Projektionstegning. Seidelins Lærebog.

6te studerende Klasse.

Dansk. Den danske Literaturs Historie fra Oehlen-schlæger til c. 1850 er gjennemgaaet, og det forrige læste Pensum repeteret. Stile og Dispositioner, i Reglen af frit Indhold.

Fransk. Toepfer: *La bibliothèque de mon oncle.*
 Molière: *Tartuffe.* Xavier de Maistre: *la jeune Siberienne.*
 1 Stil om Ugen.

Tysk. Immermann: *der Oberhof* S. 82—328.
 Kurzorisk: Hauff: *die Memoiren des Satan.* Galen:
der Pechvogel; Onkel Bispink. Simonsens Formlære
 og Syntax.

Latin. Virgils *Æneide* II; af Horats' Oder et Udvalg af de tre sidste Bøger (812 Vers). Horats' Breve et Udvalg af 1ste og 2den Bog. Madvigs *Carmina selecta:* Lucrets 1, Catul 1—9, 11—12, Tibul 1, 4, Ovid 1—8, Properts 1—5, 7, Juvenal 1 og c. 60 Vers af Martial. Ciceros Tale mod Verres. Sallust: *Jugurtha* Kap. 67—79. Seneca: *Consolatio ad Marciam.* Version en Gang ugentlig efter Whittes Opgaver og Thoresens Examensversioner; det Vigtigste af Antikviteterne ved Thomsen, af Literaturhistorien ved Tregder. Extemporallæsning efter Sallust's *Jugurtha* K. 80 til Enden og Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere.

Græsk. Iliaden Bog 1 og 9. Bergs Udvalg af Thukydid Side 86—87, 96—100, 106—119, 137—143, 146—153. Thriges udvalgte Stykker af Platon: Sokrates' Apologi, Symposium, Staten Bog 1, 7, 10. Petersens Anthologi: Kallinos, Tyrtaios 1, 2, Mínnermos 1, 2, 3, Theognis 5, 8, Anakreon 1, 2, 3, Anakreontiske Digte 2, 4, 7, 8, 10, Kallistratos samt Aristophanes' Skyer. Repetition af det i Før læste. Benyttet Bergs Formlære, Madvigs Syntax.

Oldnordisk. Wimmer: Oldnordisk Læsebog Side 55—60, 119—121, 132—135. Hoff og Hoffory: Old-islandske Læsestykker 1ste og 2det Hefte. Wimmers Formlære.

Religion. Den nyere Tids Kirkehistorie efter Tønder-Nissen med Tilføjelser.

Historie. Oldtidens og Nordens Historie efter Thrigé, Middelalderen og den nyere Tids Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler. Den nyeste Tid efter Blochs Lærebog i den nyeste Historie (enkelte Detailler oversprungne).

Mathematik. Jul. Petersens Arithmetik I—II. Jul. Petersens Plangeometri, Trigonometri, Stereometri og analytisk Geometri. Projectionstegning efter Seidelins Bog.

Naturlære (sprogl.-hist. Afd.). Det lovbefalede Pensum efter Caspersens autographerede Manuskript. Jørgensens Astronomi med enkelte Forbigaaelser.

Naturlære (math.-naturv. Afd.). Mechanisk Physik efter Schiøtz' Lærebog og Lorenz' Forelæsninger; chemisk Physik efter Schiøtz; A. Paulsens Optik. Jørgensens Astronomi.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

- Forberedelsesklassen. Matzens og Holbechs ABC.
 Schneekloths danske Læsebog, 1ste Del. Den lille
 Tabel.
- 6te Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og
 Strøm, 1ste Afdeling. En Tabel.
- 5te Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og
 Strøm, 2den Afdeling. Listovs engelske Ledetraad,
 1ste Afdeling, (8de Udgave). Balslevs Bibelhistorie.
 Den nye Salmebog. Lütken: De allerførste Begyndelsesgrunde af Dyrerigets Naturhistorie. Granzows
 Geografi (Nr. 3). Bokkenheusers Regnebog for de
 lavere Klasser. Et Atlas.
- 4de Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og
 Strøm, 3dje Afdeling. Kapers og Simonsens Læse-
 bog for Begyndere. Listovs engelske Ledetraad,
 2den Afdeling (2den Udgave). Nøsselt: Historisk
 Læsebog, 1ste Del, Oldtidens Historie. Granzows
 Geografi (Nr. 3). Balslevs Katekismus. Balslevs
 Bibelhistorie. Den nye Salmebog. Lütken: De aller-
 første Begyndelsesgrunde i Dyrerigets Naturhistorie.
 Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. Et Atlas.
- 3dje Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og
 Strøm, 1de Afdeling. Bojesens Grammatik. Kapers
 og Simonsens Læsebog for Begyndere. Ahns Lære-
 bog i det franske Sprog, oversat af Arlaud. Listovs
 engelske Ledetraad, 2den Afdeling. Balslevs Bibel-
 historie. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog.
Nøsselt: Historisk Læsebog ved Brix, 2den Del,
 Middelalderens Historie. Granzows Geografi (Nr. 3).
 Lütkens mindre Lærebog i Naturhistorien. Bokken-
 heusers Regnebog for Mellemklasser. Et Atlas.

2den Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 5te Afdeling. Dorphs Omrids af den nordiske Mythologi. Bojesens Grammatik. Simonsens tyske Læsebog for Mellemklasser., 4de Udg. Kaper: Tyske Stiløvelser. Simonsens tyske Formlære, 7de Udg. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker, helst 2den Udg. Listovs Ledetraad, 2den Afdeling samt Tillæg. Et tysk Lexikon. Nøsselt: Historisk Læsebog, 3dje Del, den nyere Tids Historie. Granzows Geografi, (Nr. 3). Lütkens mindre Lærebog i Naturhistorie. Strøms Begyndelsesgrundene af Plante-læren. Julius Petersens elementære Plangeometri, 2den Udgave. Julius Petersen: Arithmetik og Algebra, 1ste Del. Balslevs Katekismus. Den nye Salmebog. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. Et Atlas (som i 3dje Kl.).

1ste stud. Kl. Listovs latinske Elementarbog med Tillæg. I øvrigt som 2den Realkl.

1ste Kl. Dansk Læsebog af Agerskov, Nørregaard og Strøm, 6te Afdeling. Simonsens tyske Læsebog, 4de Udg. Simonsens tyske Formlære, 7de Udg. og Glossarium. Abrahams og Arlaud: Franske Læsestykker. Listovs Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afdeling. Balslevs Katekismus. Lütkens mindre Naturhistorie. Julius Petersens elementære Plangeometri, 2den Udg. Julius Petersen: Arithmetik og Algebra, 1ste Del. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. Nøsselt: Historisk Læsebog, 3dje Del, den nyere Tids Historie. Granzows Geografi Nr. 2. Et Atlas (som i 3dje Kl.). Et tysk, fransk og engelsk Lexikon.

2den stud. Kl. Arlauds franske Stiløvelser, Abrahams's franske Sproglære, Weller lateinisches Lesebuch aus Livius. Forchhammers Stiløvelser, 2. Udg. Madvigs latinske Grammatik. I øvrigt som 1ste Realklasse.

3dje stud. Kl. Weller lateinisches Lesebuch aus Livius.
 Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Berg: Græsk Forkole-
 Tregder: Græsk Formlære, 1882. For de øvrige
 Fags Vedkommende vil der blive meddelt Underret-
 ning ved Skoleaarets Begyndelse.

For 4de, 5te og 6te studerende, Overgangs- og Afgangs-
 klassernes Vedkommende vil der blive meddelt
 Underretning ved Skoleaarets Begyndelse.

De Forældre, der maatte ønske deres Sønner optagne
 i Skolens første eller anden studerende Klasse, bedes om
 at meddele Skolen Underretning derom inden
 Sommerferien.

Efter at have raadført sig med «det medicinske
 Selskab» i Kjøbenhavn ere de højere Privatskoler blevne
 enige om at gjennemføre samme Forholdsregler over for
 epidemiske Sygdomme. Af de saaledes vedtagne Bestem-
 melser fremhæves følgende:

1. Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn,
 udtryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange
 strax at modtage Meddelelse derom.
2. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Diphtheritis eller en
 endnu farligere Sygdom, vil det ubetinget være nød-
 vendigt at forbyde alle Elever fra Hjem, hvor der
 findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til
 Skolen, indtil al Fare for Smitte er forbi.
3. Derimod vil det under en af de sædvanlige god-
 artede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre
 mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke

være nødvendigt at formene Brødre til syge Elever
Adgang til Skolen.

Med Hensyn til de forskjellige Afgangsexaminer have
de højere Privatskoler vedtaget følgende Bestemmelser:
Enhver Discipel, der indstiller sig til 4de Klasses Aars-
prøve eller den almindelige Forberedelsesexamen, be-
taler 20 Kr. For Afgangsprøven betales intet af de
Disciple, der have bestaaet 4de Klasses Aarsprøve
ved samme Skole. Privatister betale 20 Kr. og tillige
1 Kr. for hver mundtlig og $\frac{1}{2}$ Kr. for hver skriftlig
Karakter.

Naar Opflytning i en højere Klasse er nægtet en Elev
i en af de Latin- og Realskoler, der have Dimissionsret,
kan han ikke, ved at overflyttes i en anden af disse
Skoler, optages i en Klasse, der svarer til den, hvori
Opflytning ved den anden var ham nægtet. Han maa
derfor, naar han skal optages i en anden Skole, med-
bringe en Erklæring med Hensyn til Opflytningen fra
den Skole, han forlader.

Skolebetalingen er:

for Forberedelsesklassen	5 Kr. maanedlig
- 6te Klasse	7 - —
- 5te og 4de Klasse	9 - —
- 3dje og 2den Klasse	10 - —
- 1ste, Over- og Afgangskl.	11 - —
- 1ste og 2den stud. Klasse	12 - —
- 3dje og 4de stud. Klasse	14 - —
- 5te og 6te stud. Klasse	16 - —

Desuden betales 4 Kr. ved Indskrivningen og 4 Kr.
aarlig i Brændepenge, som erlægges 1ste Dechr. og 1ste

Marts med 2 Kr. (for flere Brødre betales i Brændepenge kun som for en; Gratister betale intet).

Brødre, der samtidig besøge Skolen, have følgende Moderation:

to Brødre to Kr. mindre maanedlig,
tre Brødre $\frac{1}{4}$ mindre for hver,
fire Brødre $\frac{1}{3}$ mindre for hver.

Gratister medregnes ikke ved Bestemmelsen af Moderationen.

Skrivebøger, Karakterbøger, Penne, Blyanter o. s. v.
erholdes hos Skolens Portner.

Statistiske Meddelelser.

6te studerende Klasse	9	^{(7 spr.-hist.,} _{2 math.-naturv.).}
5te —	11	^{(9 spr.-hist.,} _{2 math.-naturv.).}
4de studerende Kl.	15	
Afgangsklassen a	13	
— b	15	
3dje studerende Klasse	12	
Overgangsklassen	20	
2den studerende Kl.	13	
1ste Realklasse a	17	
— — b	15	
1ste studerende Kl.	19	
2den Klasse a	17	
— — b	21	
3dje — a	25	
— — b	24	
4de — a	19	
— — b	19	
— — c	17	
5te — a	27	
— — b	28	
6te — a	17	
— — b	22	
Forberedelseskl. a og b . . .	32	

Lærefagenes nuværende Fordeling.

F a g e n e .	6. L.	5. L.	A f g s - k l a s s .	4. L.	O v e r g s - k l a s s .	3. L.	2. L.	1. R.	1. L.	2. R.	3. R.	4. R.	5. R.	6. R.	F o r k l a
Dansk og Oldnordisk	4	4	3	2	3	2	3	3	3	3	4	5	8	10	12
Tysk . . .	2	2	4	3	4	2	3	4	3	4	5	5	"	"	
Fransk . . .	3	4	4	2	4	3	3	3	4	5	4	"	"	"	
Engelsk . . .	"	"	4	"	4	1	1	3	1	2	3	3	5	"	
Latin . . .	8	7	"	7	"	6	8	"	6	"	"	"	"	"	
Græsk . . .	6	6	"	5	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	
Religion . . .	1	1	"	1	1	1	2	2	2	2	3	3	2	"	
Historie . . .	3	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	"	"	
Geografi . . .	"	"	2	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	4	
Naturhist. . .	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturlære . . .	3 (5)	3 (5)	2	(2)	2	(2)	"	2	"	"	"	"	"	"	"
Mathematik . . .	(6)	(6)	6	4	5	4	4	5	4	5	"	"	"	"	"
Regning . . .	"	"	2	1	2	2	2	2	2	3	2	4	5	5	
Tegning . . .	"	"	"	"	"	"	"	2	1	2	2	2	1	"	
Skrivning . . .	"	"	"	"	2	"	1	2	1	1	3	4	5	6	
Gymnastik . . .	4	4	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Sang . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	2	2	1	1
	34	34	35	35	35	33	35	35	35	36	36	36	33	30	2

Skolens Lærere.

- Hr. Aagaard, Stud. phil., Græsk i 3 og 4 L. Kl.
- Abrahams, Cand. phil., Fransk i 6, 4 og 1 L. Kl., Afgangkl. a og b, Overgangskl., 1 a og b.
 - Agerskov, Prof., R., Lærer ved Søofficersskolen, Dansk i 2 a og b, 3 a og b, 4 a og b.
 - Andersen, Cand. polit., Tysk i 1 b, 2 b, 3 a og 4 a.
 - Arlaud, Cand. phil., Lærer ved Officerskolen, Fransk i 5, 3 og 2 L. Kl.
 - Berg, C., Cand. phil., Naturhistorie i 2 a, 2 b, 3 a, 4 a, 6 a og b, Regning i 2 a og b, 3 b, 4 a, b og c, Geografi i 6 a.
 - Berg, J., Cand. phil., Naturhistorie i 4 og 3 L. Kl., 3 b, 4 b og c, 5 a og b.
 - Bjerre, Stud. theolog., Latin i 3 og 2 L. Kl.
 - Bjørn, Kopist, Skrivning i 4 a, b, c og Forberedelseskl.
 - Bokkenheuser, Cand. theolog., R., Mathematik og Regning i Afgangskl. a og b, Overgangskl., 3 og 4 L. Kl.
- Frøken Boldt, Dansk i 6 b, Dansk og Regning i Forberedelseskl.
- Hr. Brix, Cand. polit., Historie i 4 og 3 L. Kl. og 1 a.
- Frøken Brosbøll, Dansk i 5 a og b, Regning i 6 a og b.
- Hr. Bærentzen, Kaptein, R., Engelsk i Afgangskl. a.

- Hr. Christensen, Cand. phil., Dansk i 5 og 6 L. Kl.
- Fjelstrup, Cand. phil., Naturhistorie i Afgangskl. a og b., Overgangskl., 1 a og b, 1 og 2 L. Kl.,
 - Friis, Cand. theolog., Fransk i 2 a og b og 3 a.
 - From, Stud. juris, Historie og Geografi i 4 a og b, Regning i 5 a, Dansk i 6 a.
 - Gether, Stud. math., Engelsk i 5 a og b.
 - Hagen, Cand. polyt., Geom. Tegning i 2 a, 3 a og b.
 - Hammerich, Cand. phil., Historie i Afgangskl. b og Overgangskl.
 - Holm, Stud. juris, Mathematik og Regning i 1 a, 2 a, 2 og 1 L. Kl., Regning i 1 b.
 - Høst, Stud. juris, Regning i 5 b.
 - Jacobsen, Stud. theolog., Tysk i 4 a.
 - Jensen, Stud. mag., Historie og Geografi i 3 b og 4 c.
 - Iversen, Cand. theolog., Religion i 6, 5, 4 og 2 L. Kl., Dansk i 3, 2 og 1 L. Kl., Afgangskl. a, Mathematik i 1 b, Geometri 2 b.
 - Kathauge, Organist, Sang i alle Klasser.
 - Kamps, Landskabsmaler, Frihaandstegning i 1 a og b, 2 a og b, 3 a og b.
 - Kistrup, Cand. theolog., Religion i Afgangskl. a og b, 3 og 1 L. Kl., 2 a, 2 b, 3 a, Religion og Dansk i Overgangskl., 1 a og b.
 - Kjær, Stud. mag., Latin i 1 L. Kl.
 - Lange, Skrivning i Overgangskl., 2 og 1 L. Kl., 1 a og b, 2 a og b, 3 a og b, 5 a og b, 6 a og b.
 - Leisner, Cand. phil., Historie og Geografi i 2 og 1 L. Kl., 1 b og 2 a, Geografi i 6 b.
 - Levy, Cand. phil., Græsk og Oldnordisk i 6 og 5 L. Kl., Latin i 5 L. Kl.
 - Lindeburg, Overintendant, R., Fransk i 3 b.
 - Lomholdt, Cand. polyt., Naturlære og geom. Tegning i 1 a og b, geom. Tegning i 2 b og 1 L. Kl.

Hr. Lundbeck, Stud. mag., Engelsk i 4 c (har under Kapt. Bærentzens Udenlandsrejse siden 1ste Januar Engelsk i Afgangskl. a).

- Meyer, Kaptejn i Artilleriet, R., Mathematik i 2 a, Arithmetik i 2 b.
- Michelsen, Cand. philol., Adjunkt, Dansk i Afgangskl. b.
- Nielsen, Kaptejn, leder Gymnastikundervisningen i Forbindelse med Overserg. Jørgensen og Sørensen.
- Nissen, Dr. phil., Tysk i 6, 3 og 1 L. Kl., Afgangskl. b, og 2 a.
- Ottosen, Cand. mag., Latin i 6 L. Kl., Historie i 6 og 5 L. Kl. og i Afgangskl. b.
- Rasmussen, stud. theolog., Dansk i 4 L. Kl.
- Reimer, Arkitekt, Tegning i 4 a, b og c, 5 a og b.
- Rundberg, stud. juris., Tysk i 3 b og 4 b.
- Schack, Cand. theolog., Geografi i Afgangskl. a og b, Overgangskl., 4 og 3 L. Kl., 1 a, 5 a og b, Historie og Geografi i 2 b og 3 c, Religion i 3 b, Religion og Dansk i 4 c.
- Simonsen, Cand. phil., Tysk i 5, 4 og 2 L. Kl., Afgangskl. a, Overgangskl. og 1 a.
- Stage, Cand. theolog., Religion i 4 a og b, 5 a og b.
- Weilbach, Cand. mag., Latin i 4 L. Kl.
- Wirén, Cand. polyt., Naturlære i 6 og 5 L. Kl., Afgangskl. a og b og Overgangskl.
- Zinck, Cand. theolog., Engelsk i Afgangskl. b, Overgangskl. 1 a og b, 2 a og b, 3 a og b, 4 a og b, 2 og 1 L. Kl.

Onsdag den 13de Juli Kl. 10 og Fredag den 19de August Kl. 4 prøves nye Elever.

Torsdag den 14de Juli Kl. 10 meddeles Udfaldet af Aarsprøven. Derefter begynder Sommerferien, der varer til Fredag den 19de August Kl. 9.

Elevernes Forældre og Værger, samt enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at overvære Aarsprøven.
